

4.6.2007

Kansainvälisenä yhteistyönä toteutettavien ohjelmien periaatteet TKK:lla (ylempi perustutkinto)

Teknillisen korkeakoulun tutkintosäännön 3 §:n mukaan tutkintoon johtava koulutus voidaan toteuttaa yhteistyönä yhden tai useamman yliopiston kanssa. Vuonna 2004 antamassaan suosituksessa opetusministeriö kehotti korkeakouluja kansainvälisten yhteistutkintojen aktiiviseen kehittämiseen. Suosituksessaan OPM tarkoitti yhteistutkinnoilla (*joint degree*) kahden tai useamman korkeakoulun yhdessä kehittämää ja järjestämää koulutusohjelmaa, joka johtaa yhteen tutkintotodistukseen. Kaksoistutkinto (*double degree*) tarkoitti yhteistyö-korkeakoulujen yhdessä kehittämää ja järjestämää koulutusohjelmaa, joka johtaa useampaan tutkintotodistukseen. Usein yhteistutkinto-termiä käytetään kuitenkin kattamaan molemmat muodot, mikä kuvastaa vallitsevaa terminologista epäselvyyttä. On myös huomattava, että niin sanottu aito yhteistutkinto (eli usean yliopiston yhdessä myöntämä tutkintotodistus) ei täytä kansallisen lainsäädännön vaatimuksia, eikä sitä siksi voida pitää virallisena tutkintotodistuksena. Yhteisesti myönnetyn tutkintotodistuksen lisäksi onkin annettava kansallinen tutkintotodistus. Termien epäselvyyden vuoksi tässä päätöksessä käytetään yleisnimiä yhteisohjelmat ja kansainvälisenä yhteistyönä toteutettavat ohjelmat.

Kansainvälisenä yhteistyönä toteutettavia tutkintoon johtavia ohjelmia toteutetaan TKK:n ylemmässä perustutkinnossa seuraavien periaatteiden mukaisesti.

Yhteisohjelmat

Yhteisohjelmalla tarkoitetaan opintokokonaisuutta, jonka TKK suunnittelee ja toteuttaa yhteistyössä yhden tai useamman ulkomaisen yliopiston kanssa. Yhteisohjelmia tehdään ainoastaan ylemmässä perustutkinnossa ja niiden laajuus on 120 opintopistettä.

Ohjelmalla on seuraavia tunnusmerkkejä:

- Ohjelma suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä yhden tai useamman yliopiston kanssa.
- Yhteistyö perustuu sopimukseen.
- Opiskelijavalinta tehdään yhteisesti sovittujen kriteerien mukaan.
- Opiskelijaliikkuvuus on sisäänrakennettu ohjelmaan: opiskelijat opiskelevat osan opinnoista jossain muussa yhteistyöyliopistossa. Kohdeyliopistossa opiskelun minimipituus on yleensä määritelty.
- Kohdeyliopistoissa tehdyt opinnot lasketaan täysimääräisesti hyväksi tutkintoon.
- Tutkintotodistuksesta ilmenee, että kyseessä on yhteisohjelma ja että toinen yhteistyöyliopisto voi myöntää tutkintotodistuksen samoilla opintosuorituksilla.

TKK:n tutkintotodistuksen myöntämisen edellytyksenä on, että vähintään 60 opintopistettä suoritetaan TKK:lla. Näihin opintoihin sisältyy diplomityö, joka tehdään ja hyväksytään TKK:n säännösten mukaisesti. Diplomityö voi olla yhteinen toisen yliopiston kanssa. Erasmus Mundus -ohjelmissa ja vastaavissa TKK:n tutkintotodistuksen myöntämisen edellytyksenä on diplomityön

tekeminen ja hyväksyminen TKK:n säännösten mukaisesti. Vähimmäisvaatimusta muille opinnoille ei ole määritelty.

Koulutusyhteistyö TIME-verkostossa

TIME-verkoston (*Top Industrial Managers for Europe*) ohjelmassa opiskelija suorittaa kaksi toisiaan täydentävää tutkintoa ylemmässä perustutkinnossa. Toinen tutkinnoista suoritetaan ulkomaisessa yhteistyöyliopistossa. Opintojen kokonaismäärä on laajempi kuin 120 opintopistettä. Yliopistojen välinen yhteistyö perustuu kahdenväliseen sopimukseen, jossa sovitaan ohjelman toteutuksesta. Opiskelija opiskelee pääsääntöisesti kohdeyliopiston normaalin opetusohjelman mukaisesti ja suorittaa ko. tutkinnon edellyttämät opinnot – yhteistä opetusohjelmasuunnittelua ei siis tehdä kuten yhteisohjelmissa.¹

Ohjelmalla on seuraavia tunnusmerkkejä:

- Yhteistyö perustuu yliopistojen väliseen sopimukseen.
- Opinnot ovat ylempää perustutkintoa laajemmat niin että opintojen kokonaispituus on 150 – 180 opintopistettä. Tutkinnon laajuus yhdessä yliopistossa ei saa kuitenkaan ylittää 120 opintopistettä.
- Ohjelmaan hyväksytään TKK:n tutkinto-opiskelijoita.
- Opiskelijoiden määrä on rajattu.
- Opiskelijan opintosuunnitelma hyväksytään etukäteen kummassakin yliopistossa.
- Opiskelijalle nimetään osastokohtaiset koordinaattorit molemmissa yliopistoissa.
- Opintojen päätyttyä opiskelija saa kaksi tutkintotodistusta, yhden kummastakin yliopistoista.

TKK:n tutkintotodistus myönnetään TIME-ohjelmassa opiskelevalle TKK:n tutkinto-opiskelijalle sillä edellytyksellä, että vähintään 60 opintopistettä ylemmän tutkinto-ohjelman opinnoista suoritetaan TKK:lla. Näihin opintoihin sisältyy diplomityö, joka tehdään ja hyväksytään TKK:n säännösten mukaisesti. Diplomityö voi olla yhteinen toisen yliopiston kanssa.

TKK:n tutkintotodistus myönnetään TKK:lla opiskelevalle yhteistyöyliopiston opiskelijalle seuraavilla edellytyksillä:

- Ylemmän tutkinto-ohjelman opinnot suoritetaan TKK:lla.
- Diplomityö tehdään ja hyväksytään TKK:n säännösten mukaisesti (diplomityö voi olla yhteinen opiskelijan kotiyliopiston kanssa).

TIME-ohjelman tyypeistä yhteistyötä voidaan erillisellä päätöksellä tehdä myös muiden kuin TIME-verkoston jäsenyliopistojen kanssa.

¹ TIME on vuonna 1987 perustettu eurooppalaisten tekniikan alan yliopistojen verkosto, jonka puitteissa opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa tutkintoon johtavia opintoja kahdessa eri yliopistossa. TKK liittyi mukaan vuonna 1996. Yhteistyön perusajatuksena on, että ohjelmaan osallistuvat opiskelijat opiskelevat 1,5-2 vuotta opinnoistaan jossakin toisessa TIME-yliopistossa. Valmistuttuaan opiskelija saa tutkintotodistuksen molemmista yliopistoista. Tavoitteena on, että ohjelmaan osallistuminen pidentää kokonaisopiskeluaikaa korkeintaan vuodella.

Yhteistyötä koskevat periaatteet

Kansainvälisenä yhteistyönä järjestettäviä ohjelmia toteutetaan seuraavien periaatteiden mukaisesti. TIME-ohjelmassa (tai vastaavassa) periaatteita noudatetaan soveltuvin osin.

1. Ohjelman aloittaminen perustuu tieteenalojen ja/tai yhteiskunnan erityisiin koulutus-tarpeisiin sekä TKK:n ja osaston strategiaan tavoitteisiin.
2. Yhteistyöyliopistot valitaan huolellisesti. Yliopistot ovat maansa viranomaisten virallisesti tunnustamia tai akkreditoituja ja ne antavat myös jatkotutkintoja. TKK pyrkii koulutus-yhteistyöhön hyvien yliopistojen kanssa.
3. Osasto vastaa ohjelman resursoinnista. Jos ohjelman käynnistämiseen haetaan erillis-rahoitusta, on suunnitelmassa selvitettävä miten toiminta jatkuu erillisrahoituksen päätyttyä.
4. Tutkinnon myöntävä osasto vastaa ohjelman laadusta ja osallistuu sen suunnitteluun yhteistyöyliopistojen kanssa.
5. Tutkintotodistuksesta on käytävä ilmi, että opiskelija on osallistunut yhteisohjelmaan. Mikäli opiskelija saa samoilla opintosuorituksilla kaksi tutkintotodistusta, on tutkintotodistuksessa oltava siitä maininta.
6. Ohjelma tuottaa kelpoisuuden tieteelliseen jatkokoulutukseen.
7. Ohjelmissa laaditaan yhteistyöyliopistojen kesken kirjallinen sopimus, joka valmistellaan osastolla ja joka noudattaa TKK:n sopimusmallia. Sopimuksessa sovitaan ainakin seuraavista asioista:
 - Ohjelman tavoitteet ja laajuus opintopisteinä
 - Ohjelman toteutukseen osallistuvat tahot
 - Opiskelijavalintakriteerit, yliopistokohtaiset opiskelijakiintiöt sekä opiskelijan kotiyliopiston määrittely
 - Tutkinnon myöntämisen kriteerit ja tutkintotodistuksen antaminen
 - Ohjelmaan osallistuvien yliopistojen välinen työnjako, ohjelman rahoitus ja taloudelliset vastuut ohjelman toteutuksessa sekä tarvittaessa määrittely tai erillinen sopimus tutkintopisteiden jakautumisesta eri osapuolten kesken
 - Opiskelija- ja opettajavaihdon käytännön järjestelyt
 - Tiettyyn kelpoisuuteen johtavien ohjelmien osalta kuvaus siitä, että tutkinto täyttää tällaiselle tutkinnolle asetetut vaatimukset
 - Sopimuksen voimassaolo, sopimuksen irtisanomismenettelyn määrittely sekä minkä maan lainsäädäntöä sovelletaan sopimusosapuolten riitatapauksissa
 - Tutkintotodistuksen ja todistuksen liitteen (*Diploma Supplement*) sisältö
8. Sopimuksen yhteistyönä toteutettavasta ohjelmasta allekirjoittaa vararehtori opintoasiain toimiston esittelystä. Päätösesityksen perusteluissa kiinnitetään huomiota ohjelman tuomaan lisäarvoon ja toteuttamisen resursointiin. Mikäli ohjelman perustaminen aiheuttaa tutkinto-ohjelmia ja/tai pääaineita koskevia muutoksia käsitellään asia hallituksessa.

Rehtori

Matti Pursula

Kansainvälisten opiskelijapalveluiden
ryhmäpäällikkö

Mervi Rantanen